

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA OPRAVLJANJE KOZMETIČNIH STORITEV V ČASU POJAVLJANJA COVID-19

08. 09. 2020

Dejavnost kozmetičnih salonov je rizična dejavnost za prenos virusa iz stranke na zaposlenega oziroma iz zaposlenega na stranko. Pri dejavnosti zaradi narave dela ni možno spoštovati enega od temeljnih ukrepov za preprečevanje prenosa virusa in sicer socialne distance 1.5 m do 2 m. Z doslednim upoštevanjem spodaj navedenih navodil je možno tveganje za prenos virusa zmanjšati, ne pa popolnoma izključiti. Odločitev za storitev kozmetičnega salona je tako izključno odgovornost stranke, prav tako je opravljanje storitve izključno odgovornost izvajalca. NIJZ s navedenimi navodili ne prevzema odgovornosti za možnost okužbe stranke ali izvajalca storitve.

Določila Odloka o spremembah in dopolnitvi Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 53/20 – v nadaljevanju Odlok o ponujanju in prodaji blaga in storitev) določajo, da z dnem 4. 5. 2020 prepoved ponujanja in prodajanja blaga in storitev ne velja več za kozmetične salone.

Higienska priporočila za kozmetične storitve med epidemijo COVID-19 se skladno s Pravilnikom o minimalnih sanitarno zdravstvenih pogojih za opravljanje dejavnosti higienске nege in drugih podobnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 104/09 in 17/11 – ZTZPUS-1) nanašajo le na kozmetično dejavnost (ličjenje, manikure, nameščanje umetnih nohtov, odstranjevanje dlak in vsi drugi postopki, ki se izvajajo v kozmetičnih salonih), ki je opredeljena v 2. alineji 1. odstavka 1. člena navedenega pravilnika.

Najpomembnejša pot prenosa novega koronavirusa je preko izločkov iz dihal in preko onesnaženih rok.

Roke vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju.

Z onesnaženimi rokami prenašamo povzročitelje okužbe nase in na druge osebe ter predmete, ki se jih dotikamo (npr. kljuge, ročaji, držaji, delovni pripomočki, denar, ipd.).

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov bomo zmanjšali možnost za okužbo in s tem ščitili sebe in druge. Za pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov mora odgovornost prevzeti vsak posameznik. Popolne varnosti ni.

Splošni ukrepi, ki jih morajo upoštevati tako izvajalci storitev (zaposleni) kot tudi stranke:

- Svetujemo upoštevanje vseh splošnih ukrepov za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom, navedenih na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>. Priporočamo, da na vidnem mestu izobesite gradiva na temo umivanja in razkuževanja rok, higiene kašlja ter pravilne namestitve mask.
- Izvajalci in stranke morajo biti brez znakov okužbe dihal (nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, povišana temperatura).
- Upoštevajo naj higieno kihanja in kašljanja.
- Naj se ne dotikajo obraza, zlasti ne ust, nosu in oči, preden so roke umite ali razkužene.
- Zagotavljajo naj razdaljo med osebami vsaj 2 metra, med izvajanjem dejavnosti pa največjo možno razdaljo.
- Čim manj naj se dotikajo različnih predmetov in površin, le toliko, kot je nujno potrebno.
- Naročanje strank naj poteka po telefonu, dogovor naj bo o točni uri prihoda stranke in vrsti storitve. Zvečer predhodnega dne ali zjutraj na dan storitve izvajalec pri naročenih strankah še preveri, ali je njihovo zdravstveno stanje primerno (ali imajo znake okužbe dihal, npr. nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, povišana temperatura...), ali živijo v gospodinjstvu z nekom, ki ima take znake, so v izolaciji oziroma v karanteni. V primeru pozitivnega odgovora stranko do nadaljnjega zavrne.
- Starejšim in bolnikom s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi, z večjim tveganjem za težji potek bolezni, v času epidemije COVID-19 odsvetujemo obisk kozmetičnega salona.

Navedena priporočila so podana s higienskega vidika. Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih.

Ukrepi, ki jih morajo upoštevati izvajalci storitev – zaposleni:

- Takoj za vhodnimi vrati naj bo nameščen podajalnik za razkužilo za obvezno razkuževanje rok strank.
- Stranke naj pridejo ob naročeni uri. V prostoru za stranke lahko čaka le spremljevalec otroka ali invalida. V čakalnici naj ne bo revij, časopisov, igrač.
- Umivanje rok naj se izvede pred vsako stranko in po zaključku dela ter vmes, če se delo prekine.

- Zaposleni nosijo obrazno masko in vizir ali kirurško masko IIR in zaščitna očala. Pri pedikuri in manikuri, kjer je med stranko in izvajalcem varnostni zaslon, lahko izvajalec nosi kirurško masko IIR, zaščitna očala v tem primeru niso potrebna. V kolikor izvajalec pri pedikuri in manikuri nosi obrazno masko, mora nositi tudi vizir.

Masko naj zamenja na 2 do 3 ure oz. prej, če se zmoči. Vizir pred delom z naslednjo stranko obriše z alkoholnim razkužilom. Pravilna namestitvev in odstranitev maske je prikazana na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/splosna-uporaba-zascitnih-mask>.

- Nege obraza, podaljševanje trepalnic ter ličenje obraza se lahko izvaja, če se izvajalec zaščiti z masko FFP2 ter vizirjem. Vizir se po vsaki stranki razkuži.
- Po vsaki stranki je potrebno očistiti in razkužiti inštrumente oz. pribor, z izjemo tistih, ki se uporabljajo za enkratno uporabo oz. se sterilizirajo. Pri uporabi razkužila dosledno upoštevamo navodila proizvajalca, še zlasti kontaktni čas (čas, ki je potreben, da razkužilo na predmetih uniči mikrobo). Po vsaki menjavi stranke se obrišejo površine, ki jih je uporabljala, z običajnim čistilom ali razkužilom (naslonjala stola za glavo in za roke oz. posteljo, površine, kamor stranka odloži svojo torbo, odlagalne površine za delovne pripomočke). V primeru stolov iz tkanine, ki jih je težje razkužiti, naj se uporabi polivinilna prevleka za enkratno uporabo. Podloge za enkratno uporabo je treba zamenjati in jih odvreči v koš za odpadke po vsaki stranki, tudi uporabljen tekstil (npr. rjuhe, brisače) je potrebno zamenjati po vsaki stranki in opravi pri temperaturi vsaj 60°C.
- Pri negi nohtov na rokah in nogah se uporabljajo zaslone iz pleksi stekla z odprtini. Pri odstranjevanju dlak na nogah in rokah se naj preuči možnost uporabe zaslona iz pleksi stekla kot možna dodatna zaščita. V primeru uporabe zaslona, se ga za vsako stranko obriše z razkužilom.
- Prostore (tla, sanitarije...) očistimo vsaj enkrat dnevno po Priporočilih za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>
- Potrebe po dodatnih zaščitnih oblačilih ni. Delovna oblačila naj bodo iz materiala, ki se lahko opere pri temperaturi najmanj 60 °C ali naj uporablja ogrinjalo za enkratno uporabo.
- Prostore je treba redno in učinkovito zračiti v skladu z Navodili za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>
- V primeru, da v istem prostoru dela več timov, naj bo med posameznimi strankami vsaj 2 m razdalje.
- Izvajalec naj ima nekaj mask na zalogi za primer, da pride stranka brez maske.

- Po izvršenem plačilu storitve naj se razkužijo površine, ki se jih dotikamo (npr. blagajna, blagajniški pult, tipke terminala POS), enako tudi roke.
- Svetujemo brezstični način plačevanja.

Ukrepi, ki jih morajo upoštevati stranke:

- Stranka se na storitev naroči le takrat, ko je brez znakov okužbe dihal (nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, povišana temperatura). V primeru, da stranka zboli, že dogovorjeni termin odjavi. Enako velja, če živi v gospodinjstvu z nekom, ki ima znake okužbe dihal, če je v izolaciji ali v karanteni.
- Takoj ob vstopu v prostor si razkuži roke.
- Odlaganje torb in garderobe na točno določeno mesto. Stranka naj ima s seboj čim manj stvari, samo to, kar nujno potrebuje.
- Stranka naj ima s seboj masko, ki jo nosi ves čas obiska kozmetičnega salona. Potrebna je pravilna namestitvev in pravilno odstranjevanje maske.
- Pred izhodom si stranka razkuži roke.
- Po prihodu domov naj si stranka temeljito umije roke z vodo in milom.

Uporaba časopisov

Dejstvo je, da je prisotnost novega koronavirusa na časopisih možna, verjetnost prenosa okužbe je ob upoštevanju osnovnih higienskih priporočil sicer nizka, vendar obstaja, sploh ob slabši epidemiološki sliki. Gre za predmet, ki si ga v skupni uporabi iz rok v roke podaja več ljudi in v takih primerih je potrebna previdnost.

Glede uporabe časopisov priporočamo nekatere prilagoditve:

- fizična odstranitev in ureditev dostopa do spletne izdaje za goste/stranke/obiskovalce;
- zagotovitev več tiskanih izvodov vsake izdaje, ki se jih po vsakem gostu/stranki/obiskovalcu odstrani na za to določeno mesto, kjer odležijo najmanj tri ure in se potem vrnejo v salon;
- gostu/stranki/obiskovalcu na željo posredovan tiskan izvod s seznanilom, da je prisotnost novega koronavirusa ob skupni uporabi tiskanega izvoda možna in navodili, da si pred in po branju umije ali razkuži roke ter poleg higiene rok upošteva tudi higieno.

Kozmetične storitve sodijo med tvegane dejavnosti, saj med delom ni možno zagotoviti ustrezne razdalje med izvajalcem in stranko. Kljub upoštevanju vseh navedenih ukrepov zato še vedno obstaja možnost prenosa okužbe z novim koronavirusom med osebama.

Reference:

1. Health Advice on Prevention of Coronavirus disease (COVID-19) in Beauty Salon and Hair Salon (Interim). Centre for Health Protection. Department of Health, Hong Kong Special Administrative Region. Dosegljivo na: https://www.chp.gov.hk/files/pdf/health_advice_on_prevention_of_covid_19_for_beauty_and_hair_salon_eng.pdf
2. Safety Guidelines for reopening Barber and Cosmetology Salons. Dosegljivo na: <https://sos.ga.gov/PLB/acrobat/Forms/28%20Safety%20Guidelines%20for%20Re-turn%20to%20Work%20-%20COVID19.pdf>